

Ovttasbargošiehtadus gaskkal Norgga Sámiid Riikkasearvvi (NSR), Guovddášbellodat (GB) ja Ávjovári Johttisápmelaččaid listu (JSL) 2021 – 2025 Sámediggeáigodahkii

1. Politihkalaš vuodđu ovttasbargui

Dán šiehtadusa vuodđu lea ovttasbargu mas NSR:s leat 17 áirasa, GB:s 3 áirasa ja JSL:s 1 áirras – oktiibuot 21 áirasa. Bealálaččat servet Sámedikki vuodđudeamis oktasaš álginjulggaštusain, Beaveálgogjulggaštus, mii muitala politihkalaš profiilla ja vuoruhemiid áigodagas. Álginjulggaštus ii sáhte fátmmastit buot áššiid dahje áššesurggiid, muhto cuoigu politihkalaš geainnu. Dán lassin de fertejit joavkkut veahkkin politihkaovdánahttimis, sihke ovttasbarggu ja oktasašvuoda vuoinŋain.

2. Ovttasdoaiman ja gulahallan

Ovttasbargoguoimmit čađahit oktasaš joavkočoahkkimiid ovdal Sámedikki lávdegotte- ja dievasčoahkkimiid. Oktasaš golut nu mo o.m.d. dulkon juhkkogjuvvo gorálaččat gaskkal joavkkuid ja ordnejuvvo ovdal jagi loahpa, ja maŋnel maŋimuš dievasčoahkkima 2025:s. NSR joavkojođihangoddi jođiha oktasaš joavkočoahkkimiid.

Čađahuvvojit mánnosaččat digitála oktasaščoahkkimat gaskal eanetlogujoavkkuid joavkojođiheddjiid, Sámediggeráđi lahtuid ja politihkalaš ráđđeaddiid. Lea Sámediggepresideantta ovddasvástádus gohččut dáidda čoahkkimiidda. Oktasaščoahkkin sáhtta viiddiduvvot eanet olbmuiguin jus lea dárbu áššiid dáfus. Jus dán čoahkkimiin fuomášuvvojit áššit mat dárbašit erenoamáš čuovvoleami de šiehtto dat čoahkkimis.

Dát politihkalaš ovttasbargu gáibida buori gulahallama politihkalaš áššiid birra, ja oskkáldasvuoda eanetlogujoavkku oktasašvuhtii. Sámediggeráđđi váldá ovddasvástádusa buriid áŋkorastinproseassaide ovdal dehálaš politihkalaš áššiid.

Lagabuš šiehtadeami vuodul sáhtta luoitit observatevrraid oktasaš joavkočoahkkimiidda. Dát galgá dieđihuvvot čoahkkima álggadettiin. Lea eaktu ahte observatevra gudnejahtta ovttasbarggu, ja ahte eai gilvojuvvo dieđut siskkáldas proseassain ja digaštallamiin olggobeale čoahkkima.

Juohke joavku fuolaha ahte áirasat dahje várreáirasat servet dievasčoahkkimii, vai lea eanetlohku dievasčoahkkima meannudemiin. Joavkkut dieđhit guđet guimmiideaset jus leat viibamat, ja jus várreáirasat servet.

Lávdegottiid frákšuvnnat fertejit váldit ovddasvástádusa albma áššemeannudeamis sihke lávdegottiin ja dievasčoahkkimis, ja ovddasvástádusa čielggademiin sihke ovddasvástideaddji ráđđelahtuin, stuorra-joavkkuin ja eará vejolaš joavkkuin.

Galgá jahkásaččat čađahuvvot bušeahttakonferánssa ovdal ráđi bušeahttameannudeami.

3. Politihkalaš posišuvnnat

Politihkalaš posišuvnnaid juohkin galgá nu bures go vejolaš čájehit fápmodili ovttasbarggus. Joavkkut galget bovdejuvvoat árvalusaid buktit buot nammademiide. Lágiduvvojit sierra čoahkkimat beliid gaskkas earret eará ovdal nammaduvvojit olbmot suodjalanguovlostivrraide ja boazodoallostivrii.

Go leat gorrelogoválggat Sámedikkis de servet bealit oktasaš listui.

Sámediggepresideanta nammada ráđi mas njeallje ráđđelahttu, golbma NSR:s ja okta Guovddášbellodagas. Sámediggepresideanta nammada golbma ráđđeaddi, ovttá juohke joavkkus. Álgín ja virgeproseanta šiehtaduvvo sierra.

NSR:ii galget guokte lávdegoddejođiheaddji, okta lávdegotte nubbijjođiheaddji, golbma lahttu dievasčoahkkínjođihangodái ja guokte stivrralahttu FeFo:i.

JSL:ii galgá lahttu ealáhus- ja kulturlávdegodái. GB oažžu ovttá lahttu juohke lávdegodái.

Samarbeidsavtale mellom Norske Samers Riksforbund (NSR), Senterpartiet (SP) og Ávjovári Johttisápmelaččaid listu (JSL) for sametingsperioden 2021 - 2025

1. Det politiske grunnlaget for samarbeid

Denne samarbeidsavtalen tar utgangspunkt i et samarbeid der NSR har 17 representanter, SP har 3 representanter og JSL har 1 representant - til sammen 21. Partene slutter seg ved Sametingets konstituering til en felles tiltredelseserklæring, Beaiveálgu-erklæringen, som uttrykker politisk profil og prioriteringer i perioden. Tiltredelseserklæringen vil ikke kunne omfatte alle saker eller saksområder, men vil uttrykke en politisk retning. Ut over dette vil gruppene måtte bidra i politikutviklingen i samarbeidets og samholdets ånd.

2. Samhandling og kommunikasjon

Samarbeidspartnerne gjennomfører felles gruppemøter i forkant av Sametingets komite- og plenums møter. Felles utgifter slik som f.eks. tolking fordeles proporsjonalt mellom gruppene og gjøres opp innen utgangen av hvert år, og etter siste plenums møte i 2025. NSRs gruppeleder leder de felles gruppemøtene.

Det gjennomføres et samarbeidsforum med månedlige digitale møter mellom gruppelederne i posisjonsgruppa, sametingsrådets medlemmer og politiske rådgivere. Sametingspresidenten har ansvar for innkalling. Samarbeidsforumet kan utvides til å omfatte flere om sakene skulle tilsi det. Om man identifiserer saker som krever en særskilt oppfølging så avtales det på disse møtene.

Dette politiske samarbeidet krever god kommunikasjon om politiske saker, og lojalitet til fellesskapet i posisjonsgruppa. Sametingsrådet tar ansvar for å legge opp til gode forankringsprosesser i forkant av viktige politiske saker.

Etter nærmere avtale kan det åpnes for observatører på felles gruppemøter. Det skal varsles ved møtestart. Det forutsettes at observatører har respekt for samarbeidet, og at det ikke spres informasjon eksternt om interne prosesser og debatter.

Hver gruppe følger opp at representanter eller varaer møter på plenum, og at det foreligger flertall ved plenumsbehandling. Det skal gjensidig varsles om forfall, og om vararepresentanter møter.

Fraksjonene i fagkomiteene må ta et selvstendig ansvar for en ansvarlig saksbehandling i komiteer og i plenum, både for avklaringer med ansvarlig rådsmedlem, storgruppa og eventuelle andre grupper.

Det skal gjennomføres en årlig budsjettkonferanse i forkant av rådets budsjettbehandling.

3. Politiske posisjoner

Fordelingen av politiske posisjoner skal så godt det er mulig gjenspeile styrkeforholdet i samarbeidet. Gruppene skal vil bli invitert til å komme med forslag ved alle oppnevninger. Det vil bli gjennomført egne møter mellom partene blant annet før utnevning til verneområdestyrer og reindrifststyret. Ved forholdstallsvalg på Sametinget stiller partene på samme liste.

Sametingspresidenten utpeker et råd bestående av fire rådsmedlemmer, tre fra NSR og et fra Senterpartiet. Sametingspresidenten oppnevner tre rådgivere, et fra hver av partene. Tiltredelse og stillingsprosent avtales særskilt.

NSR skal ha to komitéledere, en komiténestleder, tre medlemmer i plenumsledelsen og to styremedlemmer i FeFo. JSL skal ha plass i næring- og kulturkomiteen. SP får en plass i hver komité.

Karášjohka / Karasjok, 18.10.2021

Silje Karine Muotka,
Presideantaevttahas
Presidentkandidat

Beaska Niillas
Joavkojođiheadji NSR
Gruppeleder NSR

Elisabeth Erke
Joavkojođiheadji GB
Gruppeleder SP

Berit Marie E. Eira
Joavkojođiheadji JSL
Gruppeleder JSL